

ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ

Т.В.О. ГОЛОВИ

**ДЕРЖАВНОГО АГЕНТСТВА МЕЛІОРАЦІЇ
ТА РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**

ІГОРЯ КЛИМЕНКА

ЗА 2022 РІК

2023

Держрибагентство – центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства та функціонує відповідно до Положення про Держрибагентство, яке затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2015 № 895 (зі змінами).

Основними завданнями Держрибагентства є:

1) реалізація державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства, меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, міжгосподарських зрошувальних і осушувальних систем;

2) внесення на розгляд Міністра аграрної політики та продовольства пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері рибного господарства та рибної промисловості, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів, регулювання рибальства, меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, міжгосподарських зрошувальних і осушувальних систем.

Станом на 01.01.2022 гранична чисельність працівників Держрибагентства становила 1669 штатних одиниць. Протягом 2022 року у структурі Держрибагентства відбулися зміни, а саме: постановами Кабінету Міністрів України від 09.02.2022 № 114 та від 06.03.2022 № 212 граничну чисельність працівників Держрибагентства зменшено до 1583 штатних одиниць.

Станом на 01.01.2023 штатна чисельність працівників Держрибагентства становить 1583 одиниці (203 – працівники апарату, 1380 – працівники територіальних органів). Фактична чисельність працівників Держрибагентства становить 1113 одиниць (158 – працівники апарату, 955 – працівники територіальних органів).

Наказом Держрибагентства від 29.08.2022 № 249 введено в дію структуру та штатний розпис Держрибагентства та утворено Департамент розвитку меліоративної інфраструктури, що забезпечує виконання функцій Держрибагентства в частині реалізації державної політики у сфері меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, міжгосподарських зрошувальних і осушувальних систем. Отже, повноваження Держрибагентства з питань меліорації, які були передані відомству у травні 2021 року почали реалізовуватися з серпня 2022 року.

До структури Держрибагентства належать 26 територіальних органів, основними завданнями яких є реалізація повноважень Держрибагентства у сфері рибного господарства, рибної промисловості, охорони, використання і відтворення водних біоресурсів та регулювання рибальства. Територіальні органи Держрибагентства є правоохоронними органами у сфері рибогосподарської діяльності до основних повноважень яких належить забезпечення здійснення державного нагляду (контролю) у галузі охорони, використання та відтворення водних біоресурсів.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.08.2022 № 714-р станом на 31.12.2022 зі сфери управління Держводагентства до сфери управління Держрибагентства передано 38 водогосподарських організацій, які виконують функції меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, міжгосподарських зрошувальних і осушувальних систем у районі діяльності.

У зв'язку з військовим вторгненням РФ на територію України управління Держрибагентства, які знаходяться на окупованій території тимчасово не функціонують. Частково на окупованій території перебувають Управління Держрибагентства у Донецькій, Запорізькій та Херсонській областях.

До сфери управління Держрибагентства належать також 37 державних підприємств та установ, які мають такі основні напрями діяльності: рибальство, рибництво, забезпечення розвитку гідротехнічної меліорації земель та інші. З них:

- 11 – підприємства аквакультури та промислового рибальства;
- 9 – бюджетні установи;
- 6 – рибні порти та адміністрації портів;
- 6 – науково-дослідні та проектні інститути;
- 5 – знаходяться у стані припинення.

З 37 державних підприємств, установ та організацій 10 розташовані на тимчасово окупованій території АР Крим, з яких 4 не ведуть господарську діяльність в Україні (не здійснили перереєстрацію на материковій частині України) та 6 підприємств здійснили перереєстрацію на материковій частині України, але основні фонди (майно) залишилися в АР Крим.

У 2022 році 3 державних підприємства передані до сфери управління Фонду державного майна України.

МЕЛІОРАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.05.2021 № 539 «Деякі питання розподілу окремих повноважень центральних органів виконавчої влади у сфері меліорації земель» Урядом Держрибагентству передано функції щодо реалізації державної політики у сфері меліорації земель та експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, міжгосподарських зрошувальних і осушувальних систем.

З метою реалізації зазначених функцій протягом 2022 року спільно із зацікавленими органами влади та іншими організаціями була проведена робота щодо напрацювання необхідної нормативної бази, зокрема:

- Закон України від 17.02.2022 № 2079-IX «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель», який визначає механізм передачі функцій управління частиною об'єктів меліоративної інфраструктури водокористувачам, їх функціонал та правові механізми для безпечного інвестування в існуючу меліоративну інфраструктуру та будівництво нової меліоративної інфраструктури для сталого розвитку

зрошеного землеробства в умовах змін клімату;

- постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2022 № 962 «Про затвердження модельного статуту організації водокористувачів», як установчого документу для створення та провадження діяльності організаціями водокористувачів з метою ефективного проведення гідротехнічної меліорації на земельних ділянках сільськогосподарського призначення, що включені до території обслуговування організації, та на яких здійснюється водокористування для потреб гідротехнічної меліорації або існує технічна можливість здійснення водокористування для потреб гідротехнічної меліорації;

- постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2022 № 866 «Про внесення змін до Порядку інвентаризації земель, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 р. № 476»;

- постанова Кабінету Міністрів України від 30.08.2022 № 974 «Про визначення рівнів показників продуктивності насосної станції, яка передана у власність організації водокористувачів» для забезпечення відновлення насосних станцій меліоративних систем, які передані у власність організації водокористувачів, для їх використання, експлуатації та технічного обслуговування з метою надання послуг щодо гідротехнічної меліорації земельних ділянок на території обслуговування меліоративної мережі організації водокористувачів та стимулювання розвитку гідротехнічної меліорації;

- постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.2022 № 1077 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України щодо стимулювання меліорації земель»;

- постанова Кабінету Міністрів України від 30.08.2022 № 973 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 08 лютого 2017 р. № 77 та від 11 жовтня 2021 р. № 1070» для удосконалення механізму державної підтримки розвитку зрошеного землеробства для відновлення меліоративних систем в умовах змін клімату;

- наказ Мінекономіки № 4552 «Про затвердження Змін до національного класифікатора ДК 002:204»;

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.08.2022 № 714-р «Про передачу цілісних майнових комплексів державних підприємств, установ та організацій до сфери управління Державного агентства меліорації та рибного господарства».

Визначені першочергові завдання Держрибагентства у зазначеній сфері – завершення формування належної нормативної бази, практична реалізація Закону України «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель», передача всіх державних меліоративних об'єктів зі сфери управління Держводагентства до сфери управління Держрибагентства та їх паспортизація, відновлення пошкоджених меліоративних систем, розробка і впровадження на меліоративних системах проектів з модернізації та реконструкції.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.08.2022

№ 714 «Про передачу цілісних майнових комплексів державних підприємств, установ та організацій до сфери управління Державного агентства меліорації та рибного господарства» було проведено роботу щодо приймання 38 цілісних майнових комплексів водогосподарських організацій зі сфери управління Держводагентства до сфери управління Держрибагентства.

Станом на 31.12.2022 акти приймання-передачі щодо 38 цілісних майнових комплексів підписані та розпочато здійснення державної реєстрації відповідних установ та організацій.

Держрибагентством затверджено наказ від 26.10.2022 № 340 «Про утворення робочої групи з визначення переліку меліоративних систем та державного майна, що використовується для їх належної експлуатації», яким було створено робочу групу з визначення переліку меліоративних систем та державного майна, що використовується для їх належної експлуатації. До робочої групи включено представників Держводагентства, Держрибагентства, Міндовкілля, Мінагрополітики, басейнових управлінь водних ресурсів і регіональних офісів водних ресурсів, на балансі яких перебувають відповідні системи та майно, що забезпечують гідротехнічну меліорацію земель.

Сформовано переліки державного майна басейнових управлінь та регіональних офісів водних ресурсів, що використовується для експлуатації меліоративних систем та водогосподарських об'єктів комплексного призначення. Сформовані переліки майна передано до Держводагентства для актуалізації.

Завершення процедури передачі майна зі сфери управління Держводагентства до сфери управління Держрибагентства планується у 2023 році.

На виконання Закону України від 17.02.2022 № 2079-IX «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель» станом на 31.12.2022 до Держрибагентства подано та розміщено на вебсайті 7 повідомлень щодо створення ОВК у межах зрошувальних систем Вінницької, Дніпропетровської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Черкаської областей. Із створених 4 ОВК в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань вже зареєстровано 2. Робота щодо створення ОВК триває.

АКВАКУЛЬТУРА

Військова агресія РФ та її наслідки – руйнування інфраструктури, техніки, майна, руйнація напрацьованих виробничих і соціальних зв'язків та відносин, втрата підприємницьких зусиль та інші фактори – негативно вплинули на аквакультуру України в цілому.

Водночас глобальними проблемами у сфері аквакультури залишаються зміни клімату. А також проблемними питаннями у сфері аквакультури є відсутність дієвої системи державного стимулювання бізнесу, механізму пільгового кредитування (як для інших сільгосптоваровиробників), страхування

об'єктів аквакультури, складні і витратні процедури оформлення необхідної для ведення господарської діяльності документації тощо.

За результатами опитування суб'єктів аквакультури, проведеного Методично-технологічним центром з аквакультури Держрибагентства, визначено основні проблеми, які виникли у рибницьких господарств під час війни та оцінено їх масштаб. Так, з опитаних українських суб'єктів аквакультури працюють 52%, частково працюють – 38%, не працюють – 10%.

При цьому 20% респондентів (переважно з півночі та півдня України) напряду постраждали та/або зазнали руйнувань внаслідок бойових дій (руйнування гідротехнічних споруд рибницьких ставків, будівель, устаткування, загибель маточного поголів'я та товарної риби).

Загалом матеріальних збитків від військової агресії рф зазнали 72% респондентів. Крім того, більшість опитаних рибницьких господарств мали складнощі з транспортуванням та реалізацією своєї продукції, постачанням сучасного продуктивного рибопосадкового матеріалу, дефіцитом кормів.

Водночас військова агресія рф негативно вплинула на асортимент та обсяги виробництва рибної продукції суб'єктами аквакультури.

Так у 2022 році загальна кількість суб'єктів аквакультури становила 3987. З них надали звітність за формою № 1 А-риба (річна) «Виробництво продукції аквакультури за 2022 рік» 1547 таких підприємств або 39 % загальної кількості суб'єктів аквакультури, якими вирощено 14630,2 тонн водних біоресурсів. У тому числі: у ставах – 13467,3 тонн, у садках – 226,8 тонн, у басейнах – 231,4 тонн, в акваріумах – 53,4 тонн, в інших водних об'єктах – 651,2 тонн.

У 2022 році загалом виловлено 10625,4 тонн товарної продукції аквакультури: у ставах – 9859,9 тонн, у садках – 8,6 тонни, у басейнах – 168,9 тонн, в акваріумах – 53,4 тонн, в інших водних об'єктах – 534,5 тонн.

Традиційними об'єктами аквакультури незмінно залишаються коропові: звичайний короп та рослиноїдні види риб, такі як білий та строкатий товстолоби, їх гібриди, білий амур. Крім коропових українські аквафермери вирощують інші види: райдужну форель, європейського сома, щуку, судака, лина, карася, стерлядь, руського та сибірського осетрів, бестера, веслоноса, великоротого, малоротого, чорного буфало тощо.

Виробництво аквакультури відбувається в ставкових, садкових господарства, а також і в контрольованих умовах рециркуляційних систем (RAS). Саме розвиток в Україні рециркуляційних систем дав поштовх виробництву нових для аквакультури України теплолюбивих видів – кларієвого сома та тиляпії. Складність створення контрольованих умов та затрати на їх підтримання компенсуються коротким циклом отримання товарної продукції, невибагливістю до умов вирощування (за виключенням температури) та надзвичайно високими показниками рибопродуктивності з одиниці площі.

Перспективними об'єктами аквакультури, що можуть вирощуватися та бути конкурентоспроможними в Україні є ракоподібні – вузькопалий та широкопалий річкові раки (наразі іноді вирощуються у якості додаткового об'єкта в ставах, однак цілеспрямованого виробництва в Україні не

відбувається), австралійський червоноклешневий рак, атлантична білонога креветка (ванамей), гігантська прісноводна креветка. Наразі культивування цих об'єктів уже відбувається у незначних кількостях з перспективою до розвитку.

Вирощування судака та високопродуктивних порід лина у якості основних об'єктів індустріальних господарств, на прикладі європейських країн, також є перспективним в Україні як для насичення внутрішнього ринку цими цінними об'єктами, так і для експорту.

РИБООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ

Початок війни паралізував діяльність рибоохоронних патрулів частково на півночі, сході та півдні країни. Після деокупації територій рибоохоронні патрулі докладали значних зусиль для відновлення роботи в місцях, де проходили бойові дії, враховуючи замінування, як водойм, так і прибережних територій.

Відповідно основні показники, що характеризують рибоохоронну роботу у 2022 році, істотно зменшилися у порівнянні з 2021 роком. Зокрема, державними інспекторами:

- проведено понад 7,9 тис. рейдів (2021 рік – 11,3 тис.);
- викрито понад 16,7 тис. порушень рибоохоронного законодавства, з них 19 % є грубими порушеннями правил рибальства (2021 рік – 39,5 тис., з них 26 % – грубі порушення правил рибальства);
- виявлені порушення, допущені користувачами водних біоресурсів – 391 (2021 рік – 1027);
- вилучено у порушників понад 62 тонни водних біоресурсів та 13 735 заборонених знарядь лову (2021 рік – 115 тонн водних біоресурсів та 44 859 заборонених знарядь лову);
- затримано 392 транспортні засоби (2021 рік – 802 транспортні засоби).

З метою попередження та недопущення продажу фізичними та юридичними особами водних біоресурсів без відповідних документів, заборонених правилами рибальства знарядь лову здійснювалися перевірки торговельних майданчиків та місць стихійної торгівлі. Виявлено та притягнуто до адміністративної відповідальності за незаконне придбання і збут водних біоресурсів 780 правопорушників та вилучено понад 26,5 тонн водних біоресурсів (2021 рік – 1 884 правопорушника та вилучено понад 35,2 тонн водних біоресурсів).

Сума накладених штрафів за постановами органів рибоохорони за порушення правил рибальства склала 770 тис. грн (2021 рік – 1,59 млн грн), при цьому сума стягнених штрафів за постановами органів рибоохорони – 782 тис. грн (2021 рік – 1,64 млн грн).

Водночас у 2022 році збільшилися нараховані збитки, завдані рибному господарству України, які становлять 171,8 млн грн. Це пов'язано зі зміною розмірів такс для обчислення розміру відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок незаконного добування (збирання) або знищення цінних видів водних

біоресурсів, відповідні зміни реалізовані шляхом прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 06.10.2021 № 1039.

Разом з тим, органами рибоохорони здійснювався посилений контроль за охороною водних біоресурсів під час їх нересту та зимівлі.

Також з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» зі змінами, за погодженням Мінагрополітики, Держрибагентством забезпечено проведення 26 позапланових заходів державного нагляду (контролю) відносно суб'єктів господарювання за зверненнями громадян щодо захисту навколишнього природного середовища.

Задля ефективного використання людських ресурсів та здійснення рибоохоронної діяльності, Держрибагентством видано наказ від 21.06.2022 № 186 «Про затвердження районів діяльності територіальних органів Держрибагентства» із відповідним розподілом районів діяльності та трудової зайнятості вимушено переміщених працівників установи, враховуючи вимоги сучасності та ситуацію на тимчасово окупованих територіях України.

Рибоохоронні патрулі, продовжуючи здійснювати рейди в умовах воєнного стану, тісно співпрацювали з військовими державними адміністраціями та регулярно передавали вилучені браконьєрські сітки для плетіння маскувальних засобів на потреби ЗСУ.

ДОБУВАННЯ (ВИЛОВ) ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

Промислове рибальство 2022 року відбувалось в умовах часткової або повної заборони навігації на значних за площею ділянках акваторій України. При цьому промислове рибальство в Азовському та Чорному морях було фактично заблоковане, за виключенням певних ділянок у межах Миколаївської та Херсонської областей.

Водночас Мінагрополітики разом з Держрибагентством було налагоджено тісну співпрацю з обласними військовими адміністраціями щодо питань можливості відновлення навігації для суден рибогосподарської галузі на водних об'єктах, де ЗСУ поновлено контроль за територіями та підтверджено можливість безпечного здійснення рибогосподарської діяльності. Так, відновлено діяльність на Київському, Канівському, Кременчуцькому та частині Кам'янського водосховищ, частині Дністровського та інших причорноморських лиманів, річці Дунай та пониззі Дніпра.

У 2022 році загальний обсяг добування (вилову) водних біоресурсів підприємствами рибної галузі України склав 33,8 тис. тонн.

Так, діяльність, пов'язану з промисловим виловом водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах загальнодержавного значення, на яких затверджені ліміти та прогнози допустимого спеціального використання водних біоресурсів, здійснювали 226 суб'єктів господарської діяльності. Зазначеними користувачами у рибогосподарських водних об'єктах та на континентальному

шельфі України у 2022 році добуто 10,1 тис. тонн водних біоресурсів, з них виловлено:

- 9,95 тис. тонн у внутрішніх водоймах (-43,7 % у порівнянні з 2021 роком);

- 0,076 тис. тонн у Чорному морі (-99,1 % у порівнянні з 2021 роком);

- 0,024 тис. тонн в Азовському морі (-99,5 % у порівнянні з 2021 роком).

У Чорному морі основу промислового вилову склали такі види як: атерина (33 тонни), креветки (24 тонни) та мідії (13 тонни).

В Азовському морі протягом 2022 року було добуто тільки 24 тонни тюльки (ще до початку повномасштабного вторгнення РФ на територію України).

У водосховищах Дніпра загальний вилов водних біоресурсів склав 8,3 тис. тонн, що на 35 % менше ніж у 2021 році. Основну частку вилову склали карась сріблястий (3089 тонн), лящ (1436 тонн), плітка (1416 тонн), плоскирка (679 тонн) та рослиноїдні види риб (445 тонни).

Вилів водних біоресурсів у Дніпровсько-Бузькій гирловій системі склав 137 тонн, що на 95% менше, ніж у 2021 році. Основу промислу склали карась сріблястий – 63 тонни, атерина – 21 тонна, рослиноїдні види риб – 16 тонн, тюлька – 11 тонн та пузанок – 11 тонн.

У пониззі р. Дністер з лиманом та Кучурганському водосховищі вилов зменшився майже на 10 % і становив 1309 тонн. Основна частина вилову (82 %) – карась сріблястий – 1076 тонн.

На річці Дунай суб'єктами господарської діяльності добуто 65 тонн риби, що у порівнянні з 2021 роком менше на 88 %. Основу промислу на даному водному об'єкті склав традиційний вид прохідної риби – оселедець чорноморський: його виловлено 43 тонн, що складає 66 % від загального вилову у р. Дунай.

Обсяг вилову в причорноморських лиманах склав 85 тонн, що менше минулорічного показника на 59 тонн. При цьому значно зменшився вилов атерини (28 тонн) та бичків (5 тонн).

Також у визначених районах діяльності територіальних органів Держрибагентства працюють спеціальні товарні рибні господарства (СТРГ), що поєднують елементи аквакультури і промислового вилову. У 2022 році на загальній площі 134,6 тис. га водного дзеркала діяли 266 СТРГ, з яких вилов проводили 95. Всього у 2022 році в режимі СТРГ добуто 3,4 тис. тонн водних біоресурсів, що становить 23,4 % виконання планових показників.

Протягом 2022 року погоджено 6 та скасовано 25 режимів рибогосподарської експлуатації водних об'єктів. Слід зазначити, що значна частина спеціальних товарних рибних господарств перебувають на тимчасово окупованій території.

Україна є членом міжнародної організації CCAMLR (Комісія зі збереження морських живих ресурсів Антарктики), у районі відповідальності якої також проводиться вилов риби та інших водних біоресурсів. Проте, у зв'язку з військовою агресією РФ український промисел за межами юрисдикції України

зазнав значних втрат. Зокрема, вилов антарктичного криля у зоні дії Конвенції по збереженню морських живих ресурсів Антарктики був передчасно зупинений у зв'язку з ускладненнями процесу заміни екіпажу судна, спричиненими введенням воєнного стану. Тож загальний обсяг добутого антарктичного криля склав 9 007 тонн, що на 59 % менше ніж у 2021 році (22 187 тонн). Крім того, в зоні дії Комісії зі збереження морських живих ресурсів Антарктики добуто 652 тонни іклячів. Всього протягом 2022 року суднами під державним прапором за межами юрисдикції України було добуто 9659 тонн водних біоресурсів, що на 58,3 % менше показника 2021 року (23 168 тонн).

В умовах аквакультури у 2022 році було вирощено 14,6 тис. тонн водних біоресурсів. З них виловлено – 10,6 тис. тонн товарної продукції аквакультури. При цьому основна частина вилову (72,5%) – короп і рослиноїдні риби.

ВІДТВОРЕННЯ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

Одним з пріоритетних завдань для держави є відтворення водних біоресурсів, особливо в умовах війни. Адже водні біоресурси є стратегічним державним харчовим резервом. Штучне відтворення цінних видів риб направлене як на підтримку водних екосистем, так і на формування промислових запасів.

Зариблення водойм України здійснювалося за рахунок користувачів водних біоресурсів, громадських організацій, благодійних та компенсаційних внесків, підприємств, які працюють відповідно до Режимів СТРГ та за науково-біологічними обґрунтуваннями.

Так, зариблення в режимі СТРГ у 2022 році здійснювали 38 суб'єктів господарювання, якими вселено 6,1 млн екз. різновікової молоді риб.

Користувачами водних біоресурсів, громадськими організаціями, за рахунок компенсаційних коштів і благодійних внесків та за науково-біологічними обґрунтуваннями за цей період випущено 0,34 млн екз. молоді риб.

РИНОК РИБИ, РИБНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ІНШИХ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

У загальній структурі зовнішньої торгівлі сільськогосподарською продукцією питома вага вартості експорту риби, рибної продукції та інших водних біоресурсів протягом 2022 року становила 0,2 %, імпорту – 12,2 %.

Повномасштабне вторгнення рф на територію України завдало значних збитків ринку риби та рибної продукції, спричинило порушення торговельних та логістичних ланцюжків, скорочення попиту та джерел збуту водних біоресурсів та продукції з них, завдало значних економічних збитків усім господарствам галузі, а деяких поставило на межу виживання.

У зв'язку із зазначеним за даними митних органів вартість експортованої

риби, рибної продукції та інших водних біоресурсів у 2022 році зменшилася майже на 20 млн дол. США та загалом склала 48,6 млн дол. США, що на 28,8 % менше показника 2021 року (68,2 млн дол. США). Всього за 2022 рік вага нетто експортованої Україною риби, рибної продукції та інших водних біоресурсів склала 8,4 тис. тонн, що на 34 % менше показника 2021 року (12,6 тис. тонн).

Майже по всіх товарних позиціях спостерігалось зменшення обсягів поставок рибної продукції на зовнішні ринки, крім експорту живої риби (+90 %) та риби свіжої і охолодженої (+7,8 %).

У структурі експорту рибної продукції переважну частину у кількісному та вартісному вимірі займають підгрупи «Філе рибне та інше м'ясо риб (включаючи фарш)» – 40 % (3,4 тис. тонн) та «Готова або консервована риба, ікра риб або її замінники» – 20 % (1,7 тис. тонн) від усього експорту. У грошовому вимірі тільки філе рибне або інше м'ясо риб складає більше 64 % (31,2 млн дол. США) загальної вартості експортованої продукції.

В асортименті риби, що експортується, у підгрупі філе рибне або інше м'ясо риб, понад 90-95% продукції становить лосось, судак, тріска та форель (тушки, філе або фарш). По підгрупі готова або консервована риба, ікра риб або її замінники основну частину, а саме 60-70 % складають готові або консервовані сардини, сардинела, кілька або шпроти.

Найбільші обсяги рибної продукції Україна експортувала до Молдови, Німеччини, США, Данії та Литви.

Україна залишається імпортозалежною державою на ринку риби та рибної продукції і загалом має від'ємне сальдо торговельного балансу рибної продукції, яке складає 677,8 млн дол. США. Протягом 2022 року вартість імпорту риби, рибної продукції та інших водних біоресурсів в Україну склала 726,5 млн дол. США. Загальна вага нетто імпортованої продукції складає 313,7 тис. тонн.

Головними імпортерами водних біоресурсів в Україну залишаються Норвегія, Ісландія та Естонія. Крім зазначених держав, поставки рибної продукції у великих обсягах здійснюються з США, Латвії, Фарерських островів, Канади, Іспанії та Великобританії.

Близько 80-90 % обсягу імпорту припадає на види риб, до яких Україна не має доступу, і які видобуваються виключно у відкритому морі або морських економічних зонах інших держав. В основному до України імпортується риба морожена або її філе, що становить майже 80 % від загального імпорту рибопродукції, переважно це оселедець, скумбрія, мерлуза (хек), сардини, путасу, атлантичний лосось. Зазначена продукція здебільшого проходить процес переробки на рибних підприємствах України, особливо у сегменті виробництва рибного філе, консервів та пресервів, соління, копчення, заморожених напівфабрикатів. Значна частина такої продукції постачається на ринки інших держав.

Середні споживчі ціни на рибу та рибну продукцію у 2022 році за даними Держстату збільшилися по всіх позиціям та у середньому зросли на 77 %. Найбільше підвищилася ціна на рибу живу або охолоджену, що майже в 3 рази

більше за ціну у 2021 році, морожену рибу та її філе (+76,0 %) та оселедці (+74,0 %).

НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Держрибагентством та його територіальними органами надаються 13 адміністративних послуг, з них 1 – платна. На виконання Закону України «Про адміністративні послуги» затверджено наказами Держрибагентства інформаційні та технологічні картки таких адміністративних послуг: з питань ліцензування; видачі документів дозвільного характеру, а також наказом Держрибагентства від 02.03.2020 № 70 затверджено типові інформаційні картки адміністративних послуг, що надаються територіальними органами Держрибагентства.

Держрибагентством в умовах воєнного стану видано 48 документів дозвільного характеру, з них 11 дозволів на спеціальне використання водних біоресурсів за межами юрисдикції України, 4 форми реєстрації уловів (реекспорту) антарктичного та патагонського іклячів та 4 підтвердження законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування та перероблення продуктів лову (у разі необхідності суб'єкту господарювання для здійснення зовнішньоторговельних операцій), а також на виконання функцій адміністративного органу Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), Держрибагентством видано 29 дозволів CITES на експорт продукції осетрових видів риб.

Територіальними органами Держрибагентства в умовах воєнного стану видано 115 документів дозвільного характеру:

- 107 дозволів на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах);

- 8 підтверджень законності вилучення водних біоресурсів із середовища їх існування та переробки продуктів лову.

На виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 18.03.2022 № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану» суб'єктами господарювання у галузі рибного господарства набуто 3 права на підставі безоплатного подання до Держрибагентства (його територіальних органів) декларацій про провадження господарської діяльності.

Інформація щодо адміністративних послуг, які надаються Держрибагентством та його територіальними органами, постійно оновлюється в Реєстрі адміністративних послуг Порталу «Дія».

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Держрибагентством здійснено заходи та денонсовано Угоду між Урядом України та урядом рф про співробітництво в галузі рибного господарства від

24.09.1992 та припинено дію Угоди між Державним комітетом України з рибного господарства та рибної промисловості та комітетом рф з рибальства в Азовському морі від 14.09.1993.

Забезпечено участь представників Держрибагентства у XII сесії Науково-консультативного комітету з аквакультури (CAQ) Генеральної комісії з рибальства у Середземномор'ї (GFCM) та нараді з даних про ринок аквакультури, які відбулися у м. Касабланка (Марокко), 6-9 червня 2022 року, де, зокрема, розглядались питання щодо сталого розвитку аквакультури.

За результатами участі делегації Держрибагентства у 43-му засіданні Організації з рибальства в північно-західній частині Атлантичного океану (НАФО) Україні на 2023 рік виділено національну квоту вилову морського окуня у районі НАФО 3О у розмірі 150 тонн, а також надано можливість вилучення водних біоресурсів віднесених до категорії «Інші», промисел яких здійснюється за олімпійським принципом. Додатково, відповідно до домовленостей, досягнутих у рамках участі у зазначеному засіданні, Урядом Канади було здійснено сплату членського внеску України до бюджету НАФО за 2022 рік у розмірі 55 279 канадських доларів, що дало змогу зберегти для українського бюджету понад 1,5 млн грн, які будуть спрямовані на нагальні потреби держави, зокрема, підтримку ЗСУ.

Забезпечено участь української делегації у 41-му засіданні Комісії зі збереження морських живих ресурсів Антарктики (ККАМЛР), у рамках якого Україна вперше з часу набуття членства прийняла головування у ККАМЛР, що триватиме до листопада 2024 року. Крім того, у ході засідання було схвалено запропоновані українською делегацією плани проведення у промисловому сезоні 2022/2023 традиційних науково-дослідних робіт щодо вивчення риб роду ікlačів, а також нової для української науки програми – облікової зйомки крижаної риби у зоні відповідальності ККАМЛР. До промислу у зоні ККАМЛР у промисловому сезоні 2022/2023 допущено 6 українських суден: 5 суден, що здійснюють вилов риб роду ікlačів, 1 судно – антарктичного криля.

У контексті подальшої розбудови світової системи боротьби з ННН-рибальством представник Держрибагентства долучився до участі у зустрічі робочої групи Глобального реєстру і робочої групи Угоди про заходи держави порту з недопущення, стримування та ліквідації незаконного, непідзвітного та нерегульованого рибальства, які проходили у м. Рим (Італія) у грудні 2022 року. Обговорено питання функціонування Глобального реєстру, його нових функцій та безпеки даних користувачів, а також поточний стан розробки Глобальної системи обміну інформацією (GIES), яку планується впровадити у 2023 році. Представником Держрибагентства поінформовано учасників про здійснення Україною кроків для приєднання до Угоди про заходи держави порту з недопущення, стримування та ліквідації незаконного, непідзвітного та нерегульованого рибальства, зокрема про те, що відповідний законопроект зареєстровано у Верховній Раді України 23.11.2022 за № 0178 та розглядається у її комітетах. Прийняття зазначеного законопроекту забезпечить удосконалення національних механізмів боротьби з незаконним, непідзвітним

та нерегульованим рибальством, їх гармонізацію із загальновизнаними міжнародними практиками та унеможливлення потрапляння на національний ринок незаконно добутих водних біоресурсів, а також сприятиме довгостроковому збереженню і сталому використанню водних біоресурсів та морських екосистем.

У рамках виконання євроінтеграційних завдань в галузі рибного господарства представник Держрибагентства взяв участь у 7-му засіданні кластера 5 (сільське господарство та розвиток сільських територій, рибальство та морська політика, ріка Дунай, транскордонне та регіональне співробітництво) Підкомітету з питань економіки та іншого галузевого співробітництва Комітету асоціації між Україною та ЄС. Під час засідання Сторону ЄС було поінформовано про заходи, які здійснюються Держрибагентством у частині наближення рибогосподарської галузі України до вимог та норм ЄС, зокрема про стан напрацювання нормативно-правових ініціатив з порушеного питання. Додатково повідомлено про участь України у заходах міжнародного характеру з питань управління ресурсами рибальства, їх збереження та раціонального використання, а також стан взаємодії зі Стороною ЄС в рамках таких заходів. За результатами засідання Сторони досягли домовленостей щодо забезпечення подальшої плідної співпраці для пришвидшення євроінтеграційних процесів в галузі рибного господарства України.

Від початку широкомасштабного військового вторгнення РФ на територію України, забезпечуючи виконання Держрибагентством своїх повноважень у рамках здійснення міжнародної діяльності в галузі рибного господарства, представники Держрибагентства під час участі у заходах міжнародного характеру регулярно інформували світову спільноту про війну РФ проти України та її наслідки для українського рибного господарства.

НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

У 2022 році розпочато виконання пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок у сфері рибного господарства України:

1) «Оцінка стану запасів водних біоресурсів у Азовському, Чорному морях та внутрішніх водоймах України для визначення можливих лімітів і прогнозів допустимого вилову. Розробка заходів зі збереження запасів водних біоресурсів як сировинної основи національного рибного господарства та адаптації до зміни клімату»;

2) «Наукове забезпечення міжнародної діяльності України в галузі рибного господарства в рамках глобальних та регіональних організацій, членом яких або співпрацюючою стороною є Україна»;

3) «Розробка основних наукових засад забезпечення сталого розвитку аквакультури України за такими напрямками: штучне відтворення природних популяцій цінних у господарському та природоохоронному відношенні видів

водних біоресурсів; селекційно-племінна робота з важливими об'єктами товарної аквакультури, в тому числі з використанням генетично-молекулярних методів; вдосконалення наукових засад генетично-рибоводної паспортизації осетрових та інших видів риб; територіальний розвиток морської аквакультури, спрямований на ефективне управління морськими просторами, розширення можливостей для суб'єктів аквакультури; впровадження конкурентоспроможних вітчизняних агропродовольчих технологій, заснованих на новітніх досягненнях науки».

У 2022 році за результатами конкурсного відбору визначено 3 виконавців наукових, науково-технічних робіт, якими виконано за рахунок коштів державного бюджету 8 тем наукових, науково-технічних робіт.

Зокрема, Інститутом рибного господарства та екології моря проведено дослідження: «Оцінка стану запасів водних біоресурсів в Азовському морі для визначення можливих лімітів і прогнозів допустимого вилову водних біоресурсів та розробка оптимальних режимів їх рибогосподарської експлуатації», «Оцінка стану запасів водних біоресурсів у Чорному морі для визначення можливих лімітів і прогнозів допустимого вилову водних біоресурсів та розробка оптимальних режимів їх рибогосподарської експлуатації», «Розробка наукового обґрунтування проекту Методики розрахунків збитків заподіяних рибному господарству внаслідок порушення правил рибальства та охорони водних біоресурсів», «Науковий супровід двостороннього та багатостороннього міжнародного співробітництва України у сфері рибного господарства у тому числі з міжнародними організаціями: ГКСР, САСFish, НАФО, ККАМЛР», «Наукове забезпечення виконання вимог Конвенції CITES щодо осетрових видів риб в акваторіях Азовського та Чорного морів».

ДП «Одеський центр Південного науково-дослідного інституту морського рибного господарства та океанографії проведено дослідження: «Оцінка стану запасів водних біоресурсів у внутрішніх водних об'єктах північно-західного Причорномор'я (понижзя р. Дністер та Дністровський лиман, р. Дунай, Тилігульський лиман, Березанський лиман, Кучурганське водосховище) для визначення можливих лімітів і прогнозів допустимого вилову водних біоресурсів та розробка оптимальних режимів їх рибогосподарської експлуатації», «Науковий супровід двостороннього та багатостороннього міжнародного співробітництва України у сфері рибного господарства в північно-західній частині Чорного моря, річки Дунай та пониззі річки Дністер з Дністровським лиманом».

Інститутом рибного господарства НААН проведено дослідження «Оцінка стану запасів водних біоресурсів у внутрішніх водних об'єктах та Дніпровсько-Бузькій гирловій системі на 2023 рік Розробка оптимальних режимів їх рибогосподарської експлуатації».

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА

На початку 2022 року до сфери управління Держрибагентства належали 32 державні підприємства та 9 бюджетних установ.

За результатами аналізу діяльності та з метою підвищення ефективності управління об'єктами державної власності запропоновано передати до сфери управління Фонду державного майна України 28 підприємств (ДП «Миколаївське морське агентство», ДП «Експериментальний кефалевий риборозплідник», ДП «Дністровський риборозплідник», ДП «Іркліївський розплідник рослиноїдних риб» та інші). Пропозиції включені до відповідних рішень Кабінету Міністрів України. Наразі процес передачі перебуває на стадії оформлення та підписання актів приймання-передачі. Така передача дозволить у найкоротші терміни прийняти рішення щодо приватизації цих підприємств та відповідного наповнення бюджету.

Протягом 2022 року Держрибагентством надано більше 30 погоджень на передачу державного майна в оренду. Проводилася активна робота щодо виявлення державного майна, яке використовується підприємствами та установами неефективно, у тому числі й гідротехнічних споруд, які не відносяться до захисних і не заборонені до передачі в оренду.

З метою підвищення ефективності використання державного майна у грудні 2022 року вперше в історії України судно-танкер «Таманський» передано в бербоут-чартер через аукціон в системі Прозорро.Продажі. Причому у договорі вперше усі витрати, пов'язані з експлуатацією та ремонтами судна, окрім часткової компенсації першого ремонту, покладені на фрахтувальника.

У зв'язку з військовою агресією РФ та введенням воєнного стану в Україні Держрибагентством постійно здійснюється моніторинг стану державного майна, що належить до його сфери управління. Кожен випадок пошкодження або втрати майна належним чином фіксується і документи передаються до правоохоронних органів для відповідного реагування згідно з чинним законодавством.

У найкоротші строки після деокупації Держрибагентством здійснюються всі необхідні заходи для приведення майна у належний стан та відновлення роботи підприємств та установ на деокупованих територіях.

Водночас Держрибагентство постійно здійснює контроль за ефективністю господарської діяльності та дотриманням чинного законодавства державними підприємствами та установами, які належать до сфери його управління. Зокрема, за принципової позиції Держрибагентства ініційовано та триває розслідування дій колишніх очільників ДП «Сервіс» та фрахтувальників судна, які призвели до фінансових втрат. Частина матеріалів вже направлена до суду. Наразі ДП «Сервіс» разом з Держрибагентством активно співпрацює з ДБР, СБУ, Національною поліцією по питанням захисту державних інтересів, зокрема щодо фінансових збитків.

МОНІТОРИНГ РИБАЛЬСЬКИХ СУДЕН

У 2022 році Держрибагентством проведено роботу з удосконалення та

належного налагодження роботи системи моніторингу риболовних суден шляхом підготовки відповідних проектів нормативно-правових актів. Зокрема, розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства, збереження та раціонального використання водних біоресурсів та сфері аквакультури», відповідно до якого моніторинг риболовних суден визначається як комплекс взаємопов'язаних заходів технічного, організаційного, правового характеру щодо отримання, аналізу, зберігання та використання інформації про риболовні судна.

Система дистанційного контролю риболовних суден – електронна комунікаційна система, яка є складовою Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства і забезпечує збирання, оброблення, збереження інформації про ідентифікацію та місцезнаходження риболовних суден, у тому числі з використанням компонентів супутникових або інших електронних та навігаційних систем у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), внутрішніх морських водах, територіальному морі, прилеглий зоні, виключній (морській) економічній зоні та на континентальному шельфі України, відкритому морі, зоні дії міжнародних угод з рибальства та виключних економічних зонах іноземних держав.

З урахуванням вищезазначених змін Держрибагентством розроблені Положення про моніторинг риболовних суден та Положення про систему дистанційного контролю риболовних суден, які після набрання чинності вищезазначеного Закону будуть подані Кабінету Міністрів України на затвердження. Ці зміни дадуть можливість проводити державний моніторинг роботи українських риболовних суден, на яких ведеться спеціальне використання водних біоресурсів як в межах юрисдикції України так і поза її межами, так й іноземних суден, які ведуть промисел у територіальних водах або виключній (морській) економічній зоні України.

Вищезазначені заходи будуть здійснюватися на базі державної електронної комунікаційної системи, яка буде складовою частиною Єдиної державної електронної системи управління галуззю рибного господарства.

Усі вищезазначені заходи дадуть змогу запровадити функціонування електронної системи, яка зі свого боку забезпечить автоматизацію та цифровізацію процесів у галузі рибного господарства, накопичення, створення, перегляд інформації в ній, а також взаємодію між суб'єктами рибного господарства та державними органами, що здійснюють управління та регулювання у галузі рибного господарства, а також іншими державними інформаційними системами, що в свою чергу забезпечить зі сторони Держави Україна дотримання вимог міжнародних договорів у галузі рибного господарства щодо відповідальності держави прапора за дії користувачів у водах за межами юрисдикції держави прапора, посилить охорону та забезпечить раціональне використання водних біоресурсів, запобігатиме незаконному, непідзвітному та нерегульованому рибальству, дотриманню заходів регулювання та управління рибальством.

Водночас Держрибагентством враховані численні пропозиції користувачів водних біоресурсів, які надходили протягом 2020-2021 років щодо плати за підключення до системи моніторингу риболовних суден. Тому в 2022 році прийнято рішення про подальше забезпечення функціонування моніторингу риболовних суден на базі державної електронної комунікаційної системи, що забезпечить безоплатність вищезазначеного заходу зі сторони суб'єктів господарювання.

ОНОВЛЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ГАЛУЗІ

Протягом 2022 року прийнято 16 нормативно-правових актів, розробником яких є Держрибагентство, з яких: 3 постанови Кабінету Міністрів України та 13 наказів Мінагрополітики.

Зокрема, з метою реформування галузі рибного господарства та приведення нормативно-правового регулювання галузі у відповідність до законодавства ЄС, Держрибагентством розроблено такі нормативно-правові акти:

- постанову Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1479 «Деякі питання проведення аукціонів з продажу права на укладення договорів на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) шляхом електронних торгів, затвердження типового договору на право спеціального використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах), внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України та визнання такими, що втратили чинність, постанов Кабінету Міністрів України»;

- постанову Кабінету Міністрів України від 14.12.2022 № 1191 «Деякі питання реалізації експериментального проекту із запровадження проведення аукціонів з продажу права на укладення договорів користування на умовах оренди акваторією (водним простором) внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України для цілей морської аквакультури шляхом електронних торгів»;

- постанову Кабінету Міністрів України від 29.11.2022 № 1331 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 12 лютого 2020 р. № 125»;

- наказ Мінагрополітики від 06.01.2022 № 7 «Про затвердження Інструкції із застосування посадовими особами Державного агентства меліорації та рибного господарства України та його територіальних органів технічних приладів, що мають функції фото- і відеозйомки під час проведення рибоохоронних рейдів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03.03.2022 за № 278/37614;

- наказ Мінагрополітики від 26.08.2022 № 622 «Про затвердження Порядку штучного розведення (відтворення), вирощування водних біоресурсів та їх використання», зареєстрований в Мін'юсті 14.10.2022 за № 1245/38581;

- наказ Мінагрополітики від 19.09.2022 № 700 «Про затвердження Правил

любительського і спортивного рибальства», зареєстрований в Мін'юсті 24.11.2022 за № 1458/38794.

З метою формування ефективної системи державного управління у сфері рибного господарства, забезпечення раціонального використання та відтворення водних біоресурсів, зниження рівня незаконного, непідзвітного та нерегульованого рибальства та забезпечення розвитку галузевої науки, Держрибагентством розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства, збереження та раціонального використання водних біоресурсів та сфері аквакультури» (реєстр. № 7616 від 29.07.2022), який Верховною Радою України прийнято за основу, в першому читанні.

З огляду на необхідність залучення інвестицій в галузь рибного господарства, розвиток «блакитної» економіки, в тому числі і для підтримки сталого зростання аквакультури та марикультури в Україні, Держрибагентством спільно з Мінагрополітики взято участь у розробленні проекту Закону України «Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства», який зареєстровано у Верховній Раді України від 10.10.2022 № 8119. Зазначений законопроект спрямований на забезпечення відкритості, публічності і прозорості процедури залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства. Створення нового інвестиційного законодавства з метою розвитку рибної галузі дозволить спростити існуючі процеси оренди на ринку, запровадити механізми рівного доступу до ресурсу, одночасно залучивши на ринок додаткові кошти, що будуть спрямовані на розвиток галузі рибного господарства в Україні, а також інших сфер економіки.

Водночас Держрибагентством з метою затвердження стратегічних цілей і відповідних завдань, необхідних для проведення дієвої державної політики у галузі рибного господарства, створення сприятливих умов для нарощування виробництва рибної продукції та гарантування продовольчої безпеки держави розроблено проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Державної стратегії розвитку галузі рибного господарства України на період до 2030 року».

Крім того, з метою реформування галузі рибного господарства Держрибагентством також розпочато розробку проектів Законів України «Про забезпечення простежуваності водних біоресурсів та продукції, виробленої з водних біоресурсів» та «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності у сфері простежуваності походження водних біоресурсів та/або продукції з них».

КОМУНІКАЦІЇ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Держрибагентством на постійній основі забезпечувалося інформування широкого кола громадськості про діяльність у сфері рибного господарства та меліорації земель. Інформування громадськості відбувалося через ресурси

офіційного вебсайту Держрибагентства, соціальну мережу Facebook, телеграм-канал, Урядовий портал, вебсайт Мінагрополітики та ЗМІ.

На вебсайті Держрибагентства було розміщено близько 600 інформаційних матеріалів. Водночас для оперативного та зручного отримання інформації про діяльність Держрибагентства інформація також розміщувалася на телеграм-каналі Агентства, який було верифіковано для набуття офіційного статусу та сторінці відомства у соціальній мережі Facebook, яка налічує понад 53 тис. підписників. Інформування через сторінку Держрибагентства у соцмережі Facebook передбачає постійну і безпосередню комунікацію з громадськістю. Спільнота громадськості, яка дотична до меліорації земель, рибництва та рибальства з кожним роком стає більш активнішою, про що свідчить значна кількість поширень інформації Держрибагентства та активне її обговорення підписниками.

Для покращення сприйняття громадськістю інформації Агентства та, враховуючи вимоги сьогодення, пости формувалися також у вигляді інфографіки.

Водночас на сторінку Держрибагентства у відеохостингу YouTube, яка налічує 2350 підписників, інформація протягом звітного року завантажувалася у вигляді відеоматеріалів.

Крім того, у 2022 році на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних Держрибагентством опубліковано (оновлено) 23 набори даних з основних напрямів діяльності Держрибагентства.

Водночас при Держрибагентстві функціонує громадська рада, яка є тимчасовим консультативно-дорадчим органом Агентства. Керівництво та фахівці Держрибагентства беруть участь у засіданнях громадської ради на постійній основі. Протягом 2022 року проведено 8 засідань громадської ради, під час яких розглядалися актуальні питання діяльності галузі рибного господарства та сфери меліорації земель.

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ

Протягом 2022 року у Держрибагентстві проводилися заходи, передбачені Антикорупційною програмою на 2021-2023 роки, яка була затверджена наказом Держрибагентства від 26.01.2022 № 20.

У межах антикорупційних заходів було:

- проведено засідання Комісії з оцінки корупційних ризиків щодо внесення змін до Антикорупційної програми (оцінка ризиків в умовах воєнного стану);
- наказом Держрибагентства від 30.12.2022 № 478 затверджено новий склад постійної Комісії з оцінки корупційних ризиків;
- проведено анкетування працівників Держрибагентства та його територіальних органів щодо можливих проявів колабораціонізму;
- направлено до правоохоронних органів 12 повідомлень щодо випадків колабораціонізму та заволодіння майном Держрибагентства на окупованих територіях;

- впроваджено в Держрибагентстві механізми заохочення викривачів;
 - на google-платформі створено анонімне опитування щодо оцінки корупційних ризиків у діяльності Держрибагентства;
 - у 2-х випадках застосовано заходи зовнішнього контролю врегулювання конфлікту інтересів до працівників територіальних органів;
 - направлено до правоохоронних органів 7 повідомлень щодо можливого порушення антикорупційного законодавства працівниками Держрибагентства;
 - за приписом правоохоронних органів проведено 3 службових розслідування відносно посадових осіб Держрибагентства;
 - відкрито 4 дисциплінарних провадження щодо керівників територіальних управлінь Держрибагентства стосовно можливого порушення антикорупційного законодавства;
 - у жовтні під час отримання неправомірної вигоди затримано працівника Управління Держрибагентства у м. Києві та Київській області. Проведено дисциплінарне провадження стосовно керівника Управління Держрибагентства у м. Києві та Київській області;
 - у грудні під час отримання неправомірної вигоди затримано головного державного інспектора Кіровоградського рибоохоронного патруля. Працівника звільнено. Відкрите дисциплінарне провадження стосовно керівника Кіровоградського рибоохоронного патруля;
 - протягом жовтня-грудня проведено 19 занять із застосування антикорупційного законодавства для територіальних органів Держрибагентства та 3 заняття для уповноважених осіб з питань антикорупційної діяльності.
- По одному з керівників територіальних органів Держрибагентства відкрито кримінальне провадження, справа знаходиться у суді.

«ГАРЯЧІ ЛІНІЇ» ДЕРЖРИБАГЕНТСТВА

З метою підвищення ефективності роботи Держрибагентства зі зверненнями громадян, об'єктивного та оперативного їх розгляду, Держрибагентство забезпечує організацію роботи «гарячої» телефонної лінії. Також «гарячі» телефонні лінії працюють у територіальних органах.

На «гарячу» телефонну лінію Держрибагентства переважно надходять запити та звернення щодо порушень правил рибальства, порядку придбання та збуту об'єктів тваринного світу на ринках, випадків масового замору риби, надання роз'яснень про вимоги правил рибальства тощо. У 2022 році залишили свої звернення 53 громадянина з різних областей України.

Держрибагентство вживає усіх необхідних заходів для вчасного та всебічного розгляду звернень громадян, що надходять на «гарячу» телефонну лінію Держрибагентства, та вирішення порушених у них питань.

ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

З метою забезпечення виконання функцій, покладених на

Держрибагентство з державного бюджету на 2022 рік було передбачено кошти за рахунок загального фонду в сумі 377 708,8 тис. грн, з них використано асигнувань в сумі 354 665,2 тис. грн, що складає 93,9 % від запланованих видатків. Аналізом ефективності використання коштів державного бюджету встановлено:

- за бюджетною програмою 2804010 «Керівництво та управління у сфері меліорації та рибного господарства» на 2022 рік з урахуванням змін затверджено видатки в сумі 288 540,8 тис. грн, з них використано асигнувань у сумі 285 728,1 тис. грн, що складає 99 % від запланованих видатків. У порівнянні з попереднім роком кошти були використані на оплату праці та нарахування в сумі 254 999,4 тис. грн, що на 26 815,5 тис. грн (10%) менше, ніж у попередньому році, оплата комунальних послуг та енергоносіїв у сумі 5 242,8 тис. грн, що на 718,2 тис. грн (16 %) більше за попередній рік, та інші видатки в сумі 25 485,9 тис. грн, що на 5 637,5 тис. грн (29%) менше, ніж було використано за 2021 рік. Загалом використання коштів за бюджетною програмою у 2022 році в порівнянні з 2021 роком було зменшено на 10 %;

- за бюджетною програмою 2804020 «Організація діяльності рибовідтворювальних комплексів та інших бюджетних установ у сфері рибного господарства» на 2022 рік було заплановано з урахуванням змін видатки в сумі 82 798,0 тис. грн, з них використано асигнувань в сумі 66 867,1 тис. грн, що становить 80,8 % від запланованих видатків. У порівнянні з 2021 роком у 2022 році кошти використано на оплату праці та нарахування в сумі 63 219,0 тис. грн, що менше за попередній рік на 6 670,2 тис. грн (майже на 10%), на оплату комунальних послуг та енергоносіїв в сумі 1 837,7 тис. грн, що менше за попередній рік майже на 10 847,6 тис. грн (майже на 85%), та інші видатки в сумі 1810,4 тис. грн, що на 15 134,0 тис. грн (менше на 10,7 %), менше ніж було використано за 2021 рік. Загалом використання коштів за бюджетною програмою у 2022 році у порівнянні з 2021 роком було зменшено майже на 33 %;

- за КПКВК 2804030 «Наукова і науково-технічна діяльність у сфері рибного господарства» на 2022 рік кошторисом з урахуванням змін затверджено видатки в сумі 2 070,0 тис. грн, які було направлено на проведення наукових розробок та використано в повному обсязі (100 %). У порівнянні з 2021 роком касові видатки у 2022 році зменшилися на 8%;

- за КПКВК 2804090 «Міжнародна діяльність у галузі рибного господарства» затверджено видатки в сумі 4 300,0 тис. грн для виконання Україною взятих зобов'язань щодо сплати членських внесків до бюджетів міжнародних рибогосподарських організацій. Видатки не фінансувалися у зв'язку з обмеженнями відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2022 № 590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану».

Загалом за бюджетними програмами, відповідальним виконавцем яких визначено Держрибагентство, у 2022 році обсяг запланованих видатків в

порівнянні з 2021 роком було зменшено на 11,4 % (48 827,2 тис. грн), а використання коштів зменшилось на 16,2 % (68 565,5 тис. грн).

ПЛАНИ НА НАЙБЛИЖЧУ ПЕРСПЕКТИВУ

Ключовими напрямками роботи Держрибагентства протягом 2023 року є:

- цифровізація галузі шляхом впровадження електронної системи урядування, що дозволить удосконалити механізми прийняття управлінських рішень і спростити процеси, які стосуються організації та здійснення господарської діяльності в галузі рибного господарства, зокрема це цифровізація процедур отримання дозвільних документів, впровадження електронних журналів обліку вилову та прийняття водних біоресурсів, а також електронного розподілу часток/квот добування (вилову) водних біоресурсів і знарядь їх лову тощо;

- забезпечення рівних умов конкуренції для розвитку малого та середнього бізнесу шляхом запровадження аукціонів з продажу права на укладення договорів про здійснення спеціального товарного рибного господарства у водних об'єктах та укладення договорів користування на умовах оренди акваторією (водним простором) морських вод;

- створення сприятливих умов для розвитку аквакультури та марикультури, оскільки це потужний сільськогосподарський виробничий сектор національної економіки, який потребує оптимізації та спрощення умов ведення бізнесу;

- боротьба з незаконним, непідзвітним та нерегульованим рибальством шляхом удосконалення та підвищення ефективності системи контролю у галузі охорони, використання та відтворення водних біоресурсів через модернізацію та розвиток системи моніторингу риболовних суден та впровадження механізмів простежуваності водних біоресурсів та виробленої з них продукції.

З метою реалізації зазначених напрямів роботи Держрибагентством здійснюється розроблення та погодження понад 20 проектів нормативно-правових актів.

Крім того, з метою визначення механізмів надання підтримки та розрахунку компенсації збитків суб'єктам рибного господарства, Держрибагентством здійснюється постійний моніторинг інформації щодо шкоди, заподіяної рибному господарству України, внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією РФ проти України.